

2013-04-11

§ 56 Medborgarförslag om att förklara flödet i Torshagsån

TN-241/2012 349

Beslut

Medborgarförslaget anses vara besvarat.

Beskrivning av ärendet

Förslagsställaren närvarar och redogör för sitt medborgarförslag.

Jonas Edlund, ekolog, föredrar ärendet.

Medborgarförslaget

Förslagsställaren önskar svar på dessa frågor:

1. Hur ska kommunen kunna tappa tre kubikmeter per sekund i Torshagsån när åfåran inte rymmer mer än en kubikmeter per sekund?
2. Vad kommer att ske inom området som omfattas av det pågående planarbetet för fastigheten Kvarntorp 7:3 med närområde när flödet blir tre till sex kubikmeter per sekund?

Svar på frågorna som ställs i förslaget

Som alla naturliga vattendrag har Torshagsån en vattenföring som varierar stort inom och mellan olika år. SMHI har beräknat följande karaktäristiska flöden mätt i kubikmeter per sekund:

	Utloppet ur Nedre Glottern	Utloppet i Bräviken
Femtioårsflöde (HQ50)	1,88	2,18
Tioårsflöde (HQ10)	1,40	1,65
Tvåårsflöde (HQ2)	0,85	1,04
Medelflöde (MQ)	0,20	0,24

Justerarens signatur

DK

Protokollsuldraget bestyrks

2013-04-11

forts. § 56

Utöver klimatet och andra naturgivna förutsättningar styrs flödet främst av regleringen av Torshagsdammen vid Nedre Glotterns utlopp. Dammen ägs av kommunen, vilket innebär att kommunen ansvarar för dess skötsel och underhåll samt att regleringen utförs inom ramarna för gällande lagstiftning och regleringsrätt.

Regleringsrätten grundas på en syneförrättning genomförd 1854. Rätten innebär förenklat att Nedre Glotterns nivå får regleras inom 2,9 meter. Det finns inga krav på högsta eller lägsta tappning till Torshagsån. Regleringsrätten fastslogs även i 1966 års vattendom gällande rätten att avleda råvatten för Åbys vattenförsörjning.

Den nuvarande regleringen sker utifrån en referenskurva för sjöns nivå, vilket i praktiken innebär att sjön regleras inom ungefär 8 decimeter. Dessutom tillämpas en minimitappning på 50 liter per sekund till Torshagsån. Denna reglering har tillämpats sedan början av 1980-talet och tillkom efter att kraftproduktionen vid Torshag upphört. Syftet var att minska påverkan på vattensystemets höga natur- och friluftslivsvärden. Länsstyrelsen har flera gånger tidigare, senast 2011-11-04, konstaterat att regleringen sker inom ramen för gällande regleringsrätt.

Längs Torshagsån finns flera trånga passager som utgör hinder vid vattenföringar i nivå med bäckens fem- till tioårsflöden. Förträngningarna finns både på privat och kommunägd mark. På dessa platser riskerar översvämningar och skador på enskilda och allmänna intressen att uppkomma i samband med höga flöden. Åtminstone ett av dessa hinder finns på kommunägd mark inom området som omfattas av det pågående planarbetet för fastigheten Kvarntorp 7:3 med närområde. Vattendragets flödeshinder bör åtgärdas för att minska risken för skador i samband med höga flöden. I nuläget finns inga kommunala medel avsatta för detta.

Tekniska kontoret avser att se över regleringsinstruktionen för Torshagsdammen med flera kommunägda dammar under 2013. Översynen syftar till att minska påverkan på vattenmiljöernas naturvärden. I detta arbete kommer även vattenrättsliga aspekter och risker för skador att beaktas.

Övrigt

På sammanträde 2013-05-16 ska kontoret redogöra för var flödeshindrena i Toshagsån finns och vem som äger marken.